

Віка СВИСТУН

здобувач вищої освіти 3 курсу спеціальності «Менеджмент»,
Науковий керівник: **Олександр БУРЛАКОВ**
канд. екон. наук, доцент кафедри обліку, оподаткування та
технологій електронного бізнесу
Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський

ОБІГ ЕЛЕКТРОННИХ ГРОШЕЙ В УКРАЇНІ

На сучасному етапі поряд із стрімким розвитком науки та нових технологій широко розвивається економіка. Бурхливий розвиток інформаційних технологій несе за собою нові технологічні можливості здійснення господарських операцій. [1]. До таких слід віднести і так звані електронні гроші, про які не так давно ніхто навіть не знав, а сьогодні вони набувають все більшого поширення. Поява грошей не лише у паперовій, а й у цифровій формі є природним кроком еволюції грошей у сучасному світі, а використання готівки в багатьох країнах, у тому числі і в Україні, скорочується

Відповідно до Закону України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні» від 5 квітня 2001 року № 2346-III, електронні гроші – це одиниці вартості, які зберігаються на електронному пристрої, приймаються як засіб платежу іншими особами, ніж особа, яка їх випускає, і є грошовим зобов'язанням цієї особи, що виконується в готівковій або безготівковій формі.

Електронні гроші зазвичай розділяють на два типи: на базі смарт-карт та на базі мереж. І перша, і друга група поділяють на анонімні системи, в яких дозволяється проводити операції без ідентифікації користувача, й неанонімні системи, що вимагають обов'язкової ідентифікації користувача [2].

Випуск електронних грошей здійснює виключно банк, шляхом їх надання користувачам або комерційним агентам в обмін на готівку чи безготівкові кошти. Банк має право здійснювати випуск електронних грошей для використання на території України, номінованих тільки у гривні.

За даними Національного банку України, 23 банки мають право здійснювати випуск електронних грошей. Метою створення банками систем електронних грошей є забезпечення клієнтів (власників) електронних грошей зручним платіжним засобом для придбання продукції, робіт чи послуг у будь-якого торговця. За минулий 2019 рік ринок електронних грошей в Україні зріс більше ніж удвічі. [3] Це пов'язано із зростанням інтересу учасників ринку до цього платіжного інструменту.

В бухгалтерському обліку електронні гроші відображаються на окремому субрахунку 335 «Електронні гроші, номіновані в національній валюті». З моменту випуску електронні гроші зараховуються на цей же субрахунок. На даному субрахунку слід відображати операції з електронними грошима, які здійснюються комерційними агентами та користувачами, відповідно до нормативно-правових актів Національного банку України та правил використання електронних грошей, узгоджених з Національним банком України.

Серед основних причин, які стримують розвиток електронних грошей в Україні, зазначимо такі:

Недовіра споживачів і звичка розраховуватися готівкою. Більше 80% користувачів українських Інтернет-магазинів продовжують розраховуватися готівкою. При здійсненні купівлі в Інтернет-магазині користувачі обирають варіант розрахунку готівкою по факту доставки. Таким чином, користувач убезпечує себе від ризиків, пов'язаних з Інтернет-комерцією (доставка неякісного товару, шахрайство та ін.). Дана ситуація спровокована спільнотою «нечесних» Інтернет-магазинів і недостатнім законодавчим регулюванням цього бізнесу.

Несформоване законодавче поле. В Україні, наразі, не сформована необхідна законодавча база регулювання обігу електронних грошей і ведення Інтернет-бізнесу, що породжує недовіру громадян і можливості для шахрайства з боку підприємців.

Недостатній розвиток електронної комерції в країні. Більшість Інтернет-магазинів в Україні є просто сайтами-каталогами. Користувач не має можливості здійснити весь цикл придбання товару або

послуги, перебуваючи на веб-сайті, йому потрібно сформувавши замовлення, дочекатися дзвінка менеджера (або самостійно зателефонувати), уточнити всі деталі замовлення (основна проблема – наявність на складі товару) і лише після цього сплатити за товар або сплатити за нього після отримання товару готівкою.

Низький рівень інформаційної грамотності населення України. Більша частина громадян віком від 40 років в Україні не володіє навичками роботи з комп'ютером і тому природно, що вони відчують недовіру до електронних грошей та Інтернет-комерції, тож не в змозі користуватись їх перевагами.

Отже, на сьогодні електронні гроші відіграють важливу роль в сучасних електронних системах. З кожним роком система впровадження вдосконалюється і можливо в майбутньому буде однією з провідних, можна впевнено передбачити продовження зміцнення електронних валют і підвищення популярності віртуальних розрахунків. Проте в Україні слід краще удосконалити нормативно-правову базу електронних грошей, оскільки від цього залежить процес управління фінансовими ресурсами на підприємстві, що, своєю чергою, впливає на платіжну дисципліну, своєчасні розрахунки з контрагентами і платоспроможність підприємства загалом

Список літературних джерел

1. Бурлаков О. С. Електронна комерція як засіб підвищення ефективності збутової діяльності агроформувань. *Інноваційна економіка*. 2013. № 1[39]. С. 306-308.
2. Бурлаков О. С., Мушеник І.М. Методичні основи оцінки ефективності впровадження та використання інформаційно-комунікаційних технологій в управлінні підприємствами. *Інноваційна економіка*. 2017. № 5-6. С. 212-217. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/inek_2017_5-6_34.
3. Електронні гроші: використовуємо без проблем. *Бухгалтерський тиждень*. 2015. № 42. i.Factor. URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/bn/2015/october/issue-42/article-12491.html>.